

[Moses Olsen.]

Jeg personlig er utilfreds med denne tilstand, som viser, at 6 måneders reglen, som i sin tid blev skabt med den hensigt at beskytte den lokale befolkning og dens interesser, ikke har virket efter hensigten, tværtimod. Derfor må man på ingen måde udelukke, at krav fra grønlandsk side om strammere regler på dette område kan fremsættes på et eller andet tidspunkt. Jeg tror ikke, vi kommer uden om sådanne krav. Og hvilken skæbne vil sådanne krav få, hvis Danmark kommer ind i EF? Kan vi regne med, at EF trods sin religion om fri etableringsret vil gå med til sådanne skærpede regler?

Hvad angår fiskeriet, er det rart at høre, at det er regeringens opfattelse, at de særlige rettigheder vil løbe uhindret videre, medmindre der sker en fuldstændig forandring i den grønlandske situation.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg personligt føler, at vi fra grønlandsk side burde have søgt om samme betænkningstid som Færøerne. Markedsministeren siger, at vi på grund af vor statsretlige status inden for EF ikke har mulighed for sådanne krav. Det vil sige, at vi må og skal følge Danmark i tykt og tyndt. Her vil jeg ikke undlade at bemærke, at det fra en erhvervsmæssig synsvinkel havde været mere naturligt for os at følge Færøerne og for så vidt også Island. Selv om vi er i den statsretlige situation, som vi er i i dag, burde det efter min mening have været en selvfølge, at vi fik samme indrømmelser som Færøerne. Man kan heller ikke udelukke, at der i Grønland på et eller andet tidspunkt kan rejses krav om en ændret statsretlig status inden for riget. Her er det vigtigt for os allerede på nuværende tidspunkt at få svar på, hvilke problemer der vil opstå, hvis Danmark på det tidspunkt, hvor sådanne ønsker måtte rejses fra Grønlands side, er inde i EF sammen med Grønland. Vil der i givet fald opstå en ny forhandlingssituation for Grønlands vedkommende? For at imødekomme eventuelle misforståelser i anledning af dette spørgsmål vil jeg understrege, at jeg her blot taler om potentielle situationer ude i fremtiden.

Ved samtale med den grønlandske fiskerorganisations formand fik jeg at vide, at de grønlandske fiskere håber på en mere eller mindre permanent særordning, og at man gerne så en mulighed for fiskeriterritoriale

udvidelser på baggrund af eventuelle ændringer i fiskerisituationen i Nordatlanten. Sådanne ønsker er jeg tilhænger af, fordi vi ved, at der er fundet gode fiskerifelter uden for de gældende grænser i dag, og også fordi jeg gennem samtaler med erfarne fiskeribiologer er blevet overbevist om, at 12 sømilegrænsen, som bliver nærmest umulig at ændre, når vi først er inde i EF, kun yder ringe beskyttelse set fra grønlandske fiskeres synsvinkel, og at 50 sømil, som den grønlandske fiskerorganisation i dag er begyndt at ønske sig, ville være den eneste effektive beskyttelse af den fisk, som grønlændernes eksistensgrundlag hviler på i dag.

Jeg kan ikke være enig med markedsministeren, når han betegner fiskeriløsningen som tilfredsstillende for Danmarks vedkommende. I markedsministerens redegørelse hedder det:

„Også for Grønlands vedkommende blev der aftalt en særlig bestemmelse, nemlig at Danmark får ret til i en periode på op til 5 år, uanset at fiskeriterritoriet generelt forbeholdes for fiskere i Grønland, at opretholde traditionelt fiskeri udøvet af syddanske eller færøske fiskere.“

Efter mine samtaler med de grønlandske landsrådsrepræsentanter på højeste plan har jeg erfaret, at denne passus i markedsministerens indledning ikke var kendt af landsrådets repræsentanter under forhandlinger i Bruxelles og heller ikke i landsrådets forretningsudvalg. Denne bestemmelse har skabt en helt ny situation for Grønland og landsrådet og en helt ny udgangsposition for de grønlandske fiskeres overvejelser.

Markedsministeren fortsætter:

„I hvilken udstrækning denne ret vil gælde, vil blive afgjort efter interne forhandlinger mellem parterne.“

Det vil sige Danmark, Færøerne og Grønland. Her vil jeg gerne spørge markedsministeren, om denne formulering er accepteret af fællesmarkedet.

I øvrigt er det på sin plads at minde Grønlandsministeren om, at da han forhandlede med det grønlandske landsråd for første gang efter sin tiltrædelse, sagde han, at ingen beslutning i folketinget med hensyn til Grønland ville blive taget, uden at man i forvejen havde forhørt sig om landsrådets stilling. Jeg vil her stille Grønlandsministe-